

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Popa Luminița împotriva lui Popa Vitalie, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Societatea cu Răspundere Limitată „Naurco” și Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și partajarea averii comune în devălmășie,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, prin care a fost restituit apelul declarat de către Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor, împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 18 septembrie 2012 Popa Luminița s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Popa Vitalie, intervenienți accesorii ÎS „Cadastru”, SRL „Naurco” și BC „Moldova Agroindbank” SA, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu Popa Vitalie, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu dânsa, partajarea bunului imobil – XXXXX, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 84,4 m.p., proprietate comună în devălmășie, prin atribuirea în proprietatea sa a cotei de 70% și lui Popa Vitalie – 30%, partajarea acțiunilor deținute la BC „Moldova Agroindbank” SA prin atribuirea a câte 50% fiecăruia dintre soți, compensarea cheltuielilor de judecată și de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 mai 2015, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă desfacerea căsătoriei încheiate între Popa Vitalie și Popa Luminița, înregistrată la data de 23 octombrie 1999 de către Primăria Cobani, r-nul Glodeni. S-a încredințat copilul minor XXXXX, a.n. XXXXX, spre creștere, educare și domiciliere Luminiței Popa. S-a dispus partajarea bunului imobil - XXXXX, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 84,4 m.p., proprietate comună în devălmășie, prin atribuirea cotei de 70% Luminiței Popa și cotei de 30% lui Popa Vitalie. S-a dispus partajarea acțiunilor deținute la BC „Moldova Agroindbank” SA, prin atribuirea a câte

50% pentru fiecare dintre soți. S-a încasat de la Popa Vitalie în beneficiul Luminiței Popa cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2157,20 lei.

La 26 mai 2015, Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 18 mai 2015, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Popa Vitalie, acordând apelantului termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1 617,90 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantului că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 22 octombrie 2015, Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor, a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Popa Vitalie. S-a obligat apelantul Popa Vitalie să achite taxa de stat în mărime de 1 617,90 lei, acordând acestuia termen până la data de 15 februarie 2018. Totodată apelantului i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, a fost restituit apelul declarat de către Popa Vitalie împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, Chișinău din 18 mai 2015, din motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 25 ianuarie 2018, adică nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1 617,90 lei.

La 02 martie 2018, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, cerând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate și remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la faza de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate. Susține că Curtea de Apel în mod neîntemeiat a restituit apelul, având în vedere faptul că încheierea din 25 ianuarie 2018 nu i-a fost adusă la cunoștință, la fel nu i-a fost comunicată nici data și locul ședinței de judecată când a fost pronunțată încheierea de restituire a cererii sale de apel. Consideră că în circumstanțele în care nu a fost înștiințat despre ședința de judecată din 15 februarie 2018, precum și nu i-a fost comunicată încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, i s-a încălcat dreptul garantat de acces la justiție.

La 27 martie 2018 în adresa Luminiței Popa a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Popa Vitalie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 20 aprilie 2018, Popa Luminița, prin intermediul avocatului Digore Corina, a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și a solicitat respingerea lui.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar în art. 364 alin. (1) din același Cod se stipulează că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la 26 mai 2015 Popa Vitalie, prin intermediul avocatului, Coban Igor, a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 18 mai 2015, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Popa Vitalie, acordând apelantului termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1 617,90 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantului că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 22 octombrie 2015, Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor, a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu i s-a dat curs cererii de apel depuse de către Popa Vitalie. S-a obligat apelantul Popa Vitalie să achite taxa de stat în mărime de 1 617,90 lei, acordând acestuia termen până la data de 15 februarie 2018, fiind preîntâmpinat apelantul despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

În ședința de judecată din 15 februarie 2018 nici recurentul-apelant Popa Vitalie, nici avocatul acestuia nu s-au înfățișat, neprezentând instanței de apel nici dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1 617,90 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, a fost restituit apelul declarat de către Popa Vitalie împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, Chișinău din 18 mai 2015, din motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 25 ianuarie 2015, adică nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1 617,90 lei.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău în mod just și corect a restituit apelul declarat de către Popa Vitalie împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 mai 2015.

Or, materialele prezentei cauze demonstrează cu certitudine că recurentul-apelant Popa Vitalie nu s-a conformat indicațiilor date de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 ianuarie 2015, neanexând dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 617,90 lei.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Popa Vitalie privind încălcarea la caz a dreptului garantat la un proces echitabil prin necitarea legală a dânsului, deoarece este neîntemeiat.

De altfel, materialele cauzei relevă că Curtea de Apel Chișinău a respectat procedura de citare legală a reprezentantului recurentului-apelant pentru ședința de judecată din 25 ianuarie 2018 (f.d. 184, Vol. II) și a expediat copia încheierii din 25 ianuarie 2018 pe adresa de e-mail indicată în antetul cererii de apel (coban.igor@gmail.com), la această adresă electronică fiind expediate anterior și celelalte acte judecătorești emise pe parcursul examinării cauzei, la care nu au apărut obiecții.

Date fiind cele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Chișinău și-a îndeplinit obligațiunile de înștiințare a recurentului-apelant, cu remiterea către reprezentantul acestuia a copiei de pe încheierea prin care cererii de apel nu i s-a dat curs, conform adresei de e-mail indicate expres în textul cererii de apel.

Nu poate fi luat drept temei de admitere a recursului faptul că avocatul Coban Igor nu a recepționat încheierea din 25 ianuarie 2018 la adresa de e-mail, deoarece este neîntemeiat, fiind invocat în exclusivitate pentru a justifica declararea prezentului recurs, având în vedere disponibilitatea fiecărui deținător al poștei electronice de a șterge un e-mail primit.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reține că, avocatul recurentului-apelant Coban Igor, cunoscând că cererea de apel, datată încă din 26 mai 2015, căreia anterior prin încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2015 nu i s-a dat curs, fiind obligat apelantul la prezentarea dovezii achitării taxei de stat, ultimul la 22 octombrie 2015 depunând cerere de scutire de la plata taxei de stat, a beneficiat de posibilitatea reală să se intereseze de soarta cererii de scutire de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depuse în numele clientului său.

Totodată, instanța de recurs reține că, în speță, deși Curtea de Apel Chișinău a comunicat recurentului-apelant încheierea din 25 ianuarie 2018, prin care acestuia i-a fost acordat termen până la 15 februarie 2018 să achite taxa de stat pentru cererea de

apel, doar la 12 februarie 2018 (f.d. 197), recurentul în prezenta cerere de recurs nu invocă acest fapt în sensul că drept consecință a fost restrâns termenul pentru achitarea taxei de stat și respectiv nu a solicitat instanței de apel prelungirea acestui termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că interesul unei bune administrări a justiției poate justifica impunerea unei restricționări financiare a accesului unei persoane la un tribunal (speța Weissman ș.a. c. României, hotărârea din 24 mai 2006, definitivă din 23 octombrie 2006).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Popa Vitalie, prin intermediul avocatului, Coban Igor, și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Popa Vitalie, prin intermediul avocatului Coban Igor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Popa Luminița împotriva lui Popa Vitalie, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Societatea cu Răspundere Limitată „Naurco” și Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și partajarea averii comune în devălmășie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță